

ד"ר מקס לאופר גבהי הקומה והממושקף הפך מרופא בעל שמונה שנות ותק בקופת-חולים לשכיר עיריית תל-אביב, מילא את מקום ד"ר חלפה.

ד"ר לאופר חיפש דרכים להקמת רשת מרפאות ליד רוב הרשויות המקומיות, ערך סיורים ברחבי הארץ, הכשיר את הקרקע להקמת המרפאות, שהחלו צצות באופן פרי טונו לגמרי, ללא תמיכת ממשלת המנדט ולאחריה ממשלת ישראל. מספר ד"ר לאופר: "בין השאר נאלצתי להשאיל לרופא באחת המושבות בקבוק דיו אדומה לכתיבה". לפי תחילתה אירע נס, כאשר רופאת השניים ד"ר קלרה לבקו הורישת לעירייה את ביתה על מכוון הריפון שבו, סיפקה בכך מרכז בריאות לילדי תחילתה.

תקלה אחת: בחדרה אכלו האבות בוסר ושיני בניהם קהו. שני זרמי החינוך במר שבה (בית-החינוך ההסתדרותי והזרם הכלי) שיקפו את הניגודים בין ההורים, חוץ ההורים של בית החינוך אסר על ילדיהם קבלת טיפול במרפאת השניים העירונית, בטענה שטיפות-חולים דואגת לילדיהם. הי תוצאה: במקום המועצה יסד ועד ההורים את השרות רק לבית-ספר הכללי, שיניהם של תלמידים רבים מוזנחות. ברמת-גן ונתניה, המפגרות אחר כל הארץ בשירותים הסוציאליים, לא קיימות עדיין מרפאות.

הרופא לא טעה. הורכבה תערוכת לנו ולבנינו שהוקדשה לשרותי ההיגיינה בבתי-הפרט מטעם ועד-ההורים המרכזי ושרות ריפוי השניים שמלאו בדיאגרמות, תמונות ומוצגים. בתערוכה ביקר ראש הממשלה, דוד בן-גוריון, שסקר בהילוכו הנחפז את הקירות המכוסים. וכאשר סיפר לו ד"ר לאופר, העומד בקשר מתמיד עם מוסדות מקיילים באנגליה, אגב הסברת הדיאגרמות, על חוסר תכנון בשירותי ריפוי השניים באנגליה, כשהעדר בריפוי המבוגרים פוגעת בבריאות הפה של הילדים עצר בי. גי. בהילוכו, הניע ראשו, אמר בעקשנות, מתוך אהדתו לשרותי הבריאות הלאומית באנגליה: "לא ייתכן, אתה טועה!" אך נאלץ להודות בכך כשהוציא ד"ר לאופר סימוכין עובדיים לכך והציע: שיטות אנגליה מצוינות, אך יש ללמוד משגיאותיהן.

כיום מבוסס השרות בארץ על רשת של 17 מרפאות ברוב הרשויות המקומיות, מהן שמונה בתל-אביב ואחת ביפו, המקום היחיד במרחב בו מקבלים תלמידי בית-ספר ערבים טיפול רפואי חינם. המרפאה המרכזית בתל-אביב מנהלת כרטיסיה מדויקת הכוללת את שמותיהם וצב פיותיהם של 40 אלף מתלמידי תל-אביב, הנבדקים בתוך כיתותיהם, עוברים בתור, ליד הרופא המציץ לתוך פיו-תיהם הפעורים.

ציודו של השרות, מלבד ציוד הקבע של המרפאות האזוריות: מרפאה ניידת, גיפ בודד המשמש לצפיפת עשרה תלמידים והי

לאופר תלמיד. שתי עקירות

בשנת 1919 עמד הפרופסור היהודי קנט' רויץ' ראש הפקולטה לרפואת השניים באוניברסיטת בון הגרמנית. באותה שנה הגיע הפרופסור למסקנה ששינוי המונחנות של האדם הנקרא מקור רעל וסיבוכים פסיים ליתר חלקי גופו ושיש להלאים לפחות ענף זה

נאשמים ברצח: האחים ירוחם ויהודה קרובלניק, הנאשמים ברצח הפועל נסים לוי, טענו בהפתח משפטם לפני בית המשפט המחוזי: "אנחנו לא אשמים!" אחר הקשיבו רביקשב לנאום פרקליט המבחן שהטעים כי לוי היה אדם שקט, שהלך לעבודתו ונרצח בדם קר ובכוונה תחילה

של הרפואה בכדי להרים את רמת בריאות העם. הוא הציע תכנית להקמתן של מרפאות שניים עירוניות בבתי-הספר שברחבי גרמניה. בשנת 1935 פנתה אליו הסתדרות רופאי השניים בארץ-ישראל, המינה אותו לסידור רת הרצאות לפני חבריה. שנים מספר לאחר בקורו הגיע הפרופסור קנטרוביץ' למחזור הרצאות שני שהיה רבי-הארות. וחבריו הי ארצישראלים למקצוע הפצירו בו להשאר בארץ ולייסד מכללת רפואת שניים באוניברסיטה העברית. תוצאות ההפצרה הכפולה היו שליליות כי הפרופסור היהודי התנצר עלימנט לשאת נוצריה ומלבד זאת סברו חוגי הרפואה בארץ שאין להקים מכללה לרפואת-שניים בסרם מייסדים מכללה לרפואה.

בין השאר, בקבוק דיו. אילו היה פרופסור קנטרוביץ' בוחר להשאר בירושלים, במקום לשוב לאיסטנבול ומשם, עם תום

ליירוה) כחוק, למשך תקופה ששר המשפטים ימצא לנכון (בלתי-מובלתי)

הפתרון: הניקה. אולם נראה כי לא רק נשים לא שפיות בדעתן רוצחות את תינוקותיהן. השבוע נתוסף סיפורה של רחל גרית בת 19 שהיתה מאורשת לבחור ש' נבחר עבורה ע"י משפחתה, אך בחרה לנחוח

הפסדים ניכרים, עד אשר הפך למקור הכנסה וקיום משפחות עובדים.

בתחילת 1951, שוב גילו חלוציות, שלחו מוניות ומכוניות משא מתל-אביב לאלית, פתחו בכך עורך חדש של החבורת קבע, שה' גיס את כל יתר החבורות בגלל תנאי הדרך. באוגוסט גילתה הנהלת יעל שקו תל-אביב — אילת הוא אבן-הנגף היחידה ביעילות הקר אופרטיב. הסיבה: כל מכונית הנשלחת מתל-אביב לאילת מגיעה אליה כשהיא פגומה וטעונה טיפול. במקום נסיגה הקימה יעל מר' סך ענק, היחיד בערבה, שלחה אליו ששה מחבריה כנהגים-מכונאים היושבים קבע במ' קום, נהגים מן המוסך המצוייד בכלי תחבורה פנימי המשרת את כל תושבי אילת וסביבתה.

הזדמנות להחזיר / מדינה. כאשר הממשלה פנתה, לפני זמן קצר, אל חברות התובלה, בהצעה להוביל כמויות גדולות של מחצבים מן הערבה אל בית-החרושת דשנים, חיפה, לקדם בכך את תפוקת המפעל ופיתוחו, קפצו רוב החברות על ההצעה, כי קסמו להן הקבע היומי שבהובלת המחצבים והכמויות העצומות (מאה טון ליום). החברות ראו בכך מקור הכנסה קבוע, ביקשו מהממשלה סכום מים שנראו לה דמיוניים (מ'14 עד 22 לירות עבור הובלת טון מחצבים). ההצעה היחידה שנחקבלה, היתה זאת של יעל, אשר מ'25 מ' מכוניותיה החלו מייד בהובלת מאה טונות המחצבים ליום, תמורת שמונה וחצי לירות הטונה. אמרו היעלים: "במחירים בלתי מציאותיים לא משיגים שום דבר". מלבד זה: "המדינה ביססה את הקואופרטיב שלנו על ידי שלא התעלמה מזכויותינו, זוהי הזדמנות להחזיר לה משהו". אך הווד: "גם במחיר של שמונה לירות הטונה, אין אנו מפסידים."

פנעים

השפוייה והבלתי שפוייה

לפני שש שנים עלתה לאה גרוסמן בת 23 לארץ, עברה לקיבוץ אילת, קיבלה חדר לשיכונה ועסקה במלאכות משקיות שונות, באופן רגיל ביותר, עד אשר לפני כשנתיים וחצי ילדה ילד, שגדל בקיבוץ מבלי שחבר מחבריו ידע מיהו אביו ומאחר שלא עזמה לא גילתה את זהותו, פסקו החברים להת' עניין, הסתפקו בחשדות.

חודשים מעטים לאחר לידתה הראשונה הרתה לאה בשנית. הפעם הסתירה את הר' יונה ואף הכחישה אותו, וכשהחלה לגלות סימנים מובהקים וברורים, טענה: "אינני ירה. זה לא נכון." באתר הימים עברה שכן תה למגורים ליד דלת חדרה, שמעה בכי צוחני של תינוק, כנשה פנימה, ראתה את לאה שרוכה על מיטתה מדולדלת כוחות כשסביבה כתמידים. לאה ניסתה להתרומם, ביקשה סיגריה מחברתה, אשר מיהרה למש' רד הקיבוץ, הועיקה את המשטרה ושלחה את החובשת לחדר היולדת.

נהגתי-אחות אורה שטרן ונוסעי הגיפ

ד"ר מקס לאופר

בדיקת שניים בכיתת בית-ספר

בן-גוריון אמר: "לא ייתכן! אתה טועה!"

חיברו זאת לזאת, מסרו את פרשת התניקה למשטרה.

הארץ

אנו צועדים לקראת ביטול תלותנו בחו"ל בשטח אספקת המזון — אמר שר החקלאות.

(ידיעות אחרונות)

שלום חכם, ירושלים

כן — אבל באיזה צעדים?

סעתם למרפאות המרכזי ואשר נהגתו, אורה שטרן, היא גם אחות העוזרת לרופא השיניים. תוצאות השיטה: מספר עקירות השניים הקבועות (לא שיני החלב) מאז קיום המפ' על יד 27 עקירות לאלף תלמיד לשתי עקירות לאלף תלמיד.

תביעתו של ד"ר לאופר: "אם אין ביכולתה של הממשלה (אשר עד היום אין במשרד הבריאות שלה רופא קבוע לטיפול במצב ההיגיינה בבתי-הספר) להעביר את השרות מן הרשויות המקומיות אל תחת חסותה, תסי פק לפחות ציוד להקמת מרפאות נוספות בנקודות חדשות (כמו רמלה, לוד)".

מלחמת העולם השנייה, בחזרה לבון, היתה ישראל זוכה במומחה עולמי שהיה מפתח בה את ריפוי השניים. אולם כבר שנה אחר ביקורו של פרופסור קנטרוביץ' יסדה מחל' קת החינוך של עיריית תל-אביב מרפאת ש' ניים לבתי-הספר בבית שטראוס וד"ר מ. חלפה הניח את היסוד למפעל הבריאות לילי די תל-אביב. בציודו הפרטי הקים מרפאה שנייה בבית-הספר ביאליק, כדי לשרת בה את ילדי השכונות של דורם תל-אביב. עודדו הרב של מנהל מחלקת החינוך העירונית, ד"ר אליהו מרון, וזוה את התבססות המרפ' אות, שמייסדן נקטף בתאונת דרכים ב'1949.